

ΑΙ ΝΕΩΤΕΡΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΟΔΗΛΑΤΟΥ

Αι πρώται δοκιμαί.—Αποτυχίαί και απογοητεύσεις.—Τα πρώτα ποδήλατα.—Ποιός πρωτόφερε το ποδήλατο στην Ελλάδα.—Ο πρώτος Έλληνα τεχνίτης.—Και το πρώτον του θύμα!

ατά ποίαν ακριβώς εποχή ανακαλύφθη το ποδήλατον δέν εινε γνωστόν. Εν τούτοις η ιστορία αναφέρει ότι κατά τόν 17ον αιώνα έγινονο αι πρώται σχετικαί δοκιμαί από κάποιον Γάλλον Ιατρόν. Το 1693 ο Οζανόμ ήμιλών περι της «ποδοκινήτου άμάξης» εις την Β. Ακαδημίαν των Έπιστημών, έτόνισε ότι η κατασκευή τοιαύτης άμάξης διά των ποδών κινουμένης και ούσης διτροχού δέν εινε δύσκολος.

Μετά εκατόν έτη, το 1783, ο ντε Σιβρόξ, Γάλλος, ήθε εθνικότητα, έννοσάν την σημασίαν του ποδός ως άνθρωπίνου κινήτηρος, κατασκεύασε ένα Ξύλινον μηχανήμα, το όποιον όνόμασε celerifere (ταχύδρομον), άποτελούμενον από δύο τροχούς του αύτου μεγέθους έννομήσας δια μιās δοκοϋ και κινουμένους διά του ποδός. Το «ταχύδρομον» αύτό ειχε το σχήμα ζώου!

Από του έτους 1791 άρχισαν μερικαί ώ δοκιμαζόν την νέαν αυτήν διασκέδασιν. Η δυσκολία όμως την όποιαν συναντούσαν στην κίνησι του μηχανήματος τούτου ήνάγκασε τούς θαυμαστάς του να τό εγκαταλείψουν, ότε τέλος κατά τό 1818 ο Ντραί ντε Σορμπιέρν, βαρβάνος εκ Βάρδης, του προσέθεσε και ηηδάλιον διά τās στροφάς αύτου χρησίμον. Εις τό ηηδάλιον αύτό έδωσε και τό όνομά του, τό όνόμασε δηλαδή «Draisienne». Αλλά και τό ποδήλατο τούτο δέν έτυχεν ένθουσιώδους ύποδοχής.

Έκείνο όμως που άρχισαν οι Γάλλοι τό συνεχισαν κατοπιν οι Άγγλοι και πρώτος ο Στάρλεϋ κατά τό έτος 1818 κατασκεύασεν στην Άγγλία τό αύτό ποδήλατον άλλ' εκ σιδήρου άντί Ξύλου και τό όνόμασεν «Χόμπυ Χόρσι». Το 1820 κάποιος άλλος Άγγλος από τό Λίβερπουλ, όνομαζόμενος Σμιθ, έπενόησε νέου σχηματός ποδήλατον τό όποιον όμως άπέτυχε.

Τό 1839 κάποιος Βενύ από την Κανταβρυγίαν κατασκεύασε ποδήλατον του όποιου οι τροχοί ειχον δύο μέτριον διάμετρον και τό όποιον εκινεϊτο διά των χειρών. Αλλά και τό ποδήλατον αύτό άπέτυγε, μη χρησιμικοποιηθέν καθόλου.

Τέλος κατά τόν Μάρτιον του 1855 ο Γάλλος Έρνέστος Μισσώ κλειθροποιός, εκ Μπαρ Λε-Ντιλ, κατοικών εις την κομποπολιν Κορνέ ντε Μωρουά, παρεκλήθη από ένα πιλοποιόν όνόματι Μπρουνέλι, να επιδιορθώση ένα ποδήλατον, παλιώς εφευρέσας, διά να τό χαρίση στον υιόν του. Ο Μισσώ μόλις είδε τό ποδήλατο αύτό έσέφθη να τό τελειοποιήση και έπρόσθεσε σ' αύτό ένα στρόφαλον, για να γυρίζουν εύκολα η ρόδες και δύο άξονας, τούς όποιους έποσθέτησε στο μέσον της ντροξίνας. Αυτό ύληξε τό πρώτο όπωσδήποτε εύμεταχειρίστον ποδήλατον, ο πατήρ δηλαδή του σημερινού.

Τό 1863 ο εκ Λυών Τεβενών περιέβαλε τούς τροχούς του ποδήλατου δι' ελαστικου διά να μη θορυβοϋν.

Εις τόν εφευρέτην του στρόφαλου, τόν Μισσώ, η Γαλλία άνήγειρε δι' έράνου εθνικου πλουσιώτατον μνημείον.

Οι Άγγλοι όμως ήμφοσθησαν την ανακάλυψιν αυτήν του Μισσώ, ύποστηρίζοντες ότι δέκα έτη πρό αύτου, δηλαδή κατά τό 1851 περίπου, κάποιος Άγγλος Κίρακατρίκ Μακμιλάν ειχε ανακαλύψει την κίνησιν του στρόφαλου. Τό τοιοϋτον όμως φαίνεται όλίγον άπίθανον.

Τό έτος 1870 κατασκευάθη τό πρώτον μονόκυκλον ποδήλατον υπό του Άγγλου Ζάκσον, και τό 1878 τό πρώτον τρίκυκλον έν Άγγλία επίσης.

Τό 1890 ο Ίρλανδός Ντουνλόπ άποκαμών γ' άκούη τόν υιόν του παραπονόμενον κατά του ποδήλατου του, ότι τόν ήνώχλει η λεπτότης του ελαστικου, έφευρε τό άερομερές ελαστικόν. Και ίδου πλέον η τελειότης του ποδήλατου. Έλαφρόν, ταχύ, ακίνδυνον, στερεόν.

Από του έτους 1870 ήρχισεν ο πυρετός του ποδήλατου και έκτοτε ιδρύθησαν εργοστάσια ειδικά, σχολαί, σύλλογοι, εφημερίδες, διοργανώθησαν έκδρομαί και άγώνες και κατέλαβε διαστάσεις παγκοσμίου ψυχώσεως. Τό 1879 κάποιος Άγγλος έξετέλεσε διά του

ποδήλατου τόν γύρον του κόσμου!

Κατοπιν τό 1890, ότε και κατασκευάσθη τό πρώτον ποδηλατοδρόμιον έν Παρισίους, δύο Άμερικανοί ποδηλατισταί ο Th. Allen και ο William Sachtleben έξετέλεσαν τόν γύρον του κόσμου διά διτροχών ποδηλάτων.

Και τώρα ως έλθουμε στην Ελλάδα. Πότε ακριβώς εισήχθη τό πρώτο ποδήλατο έναυθα και υπό ποίον δέν εινε έντελώς γνωστόν. Λέγεται μόνον ότι ο πρώτος που έφερε ποδήλατον εις τās Άθήνας ήτο ο Βασιλεύς Γεώργιος, κατά τό 1869. Ο ίδιος έβεβαίωσε κάποτε την πληροφορίαν αύτην. Και ο Παύλος Δαμαλάς όμως έβεβαίωσε ότι ειχε τά πρώτεια, όρκιζόμενος ότι αύτός πρώτος μετέφερεν εις τās Άθήνας ποδήλατον εκ Μασσαλίας.

Μόλις είδαν τό πρώτο ποδήλατο στην Άθήνα πολλοί παρήγγειλαν παρόμοια στην Εύρώπη. Το 1884 τέλος μερικαί Άθηναίοι τεχνίται έκαμαν την άπόπειραν να κατασκευάσουν όμοια ποδήλατα, άλλ' άπέτυχαν. Ο πρώτος Άθηναίος τεχνίτης ποδηλάτου—εκ τών άποτυχόντων—όνομαζετο Παπανικολάου. Τέλος η άφιξις στας Άθήνας του Αυστριακου ποδηλατιστου Φόν Γκέρδικ, εδημιούργησε ποδηλατικην περιόδον διά την Ελλάδα. Προδουτικώς, πλήρης ζωής και τόλμης ο Γκέρδικ ανέλαβε την συστηματικην του ποδηλάτου έν Ελλάδα διδάσκειν, συστήσας και Σχολήν πρός τούτο. Έτσι τά ποδήλατα έπολλαπλασιάσθησαν εις τό Άστυ.

Μετά τούτον κατά τό έτος 1890 ίδρυσεν Σχολήν Ποδηλασίας ο Στέφ. Ταγωνίδης.

Η κατά τό έτος 1890 διέλευσις έξ Αθηνών τών περιφημών ποδηλατητών περιηγητών Άλλεν και Σαχ-τέμπλεν παρατρυνε τούς Πειραιείς εις την ίδρυσιν Ποδηλατικου Σωματίου έν Πειραιεί υπό την έπωνυμίαν «Όμιλος Ποδηλατιστών Πειραιώς» του και πρώτου τοιοϋτου έν Ελλάδα. Ακολούθως ιδρύθησαν και άλλοι παρόμοιοι σύλλογοι εις διαφόρους πόλεις, ως επίσης και Σχολαί και Λέσχαι και έπανειλημμένως έξετελέσθησαν ποδηλατικοί άγώνες, τρωταί και έκδρομαί. Οι πρώτοι μάλιστα ποδηλατικοί άγώνες έγιναν στον Πειραιά στός 6 Άπριλιου 1892.

Ο πρώτος φρονεϋθείς έν Ελλάδα εκ σχετικου δασυκαρμυτος ποδηλάτης εινε ο Άλέξανδρος Μαγκάκης έν Σύμφ. Ο Ποδηλάτης

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΔΙΨΑ ΑΝΑΠΑΤΣΕΩΣ

(Του Χαΐνε)

Άπ' τις πληγιάς σου άφινε τό αιμά σου να τρέχη, τό δάκρυ σου άστείρευτον άφινε να σέ βρέχη!... Κρυφην αισθάνειν' ήδονήν ο νόσος γι' άμαρτίας, κ' ειναι τό δάκρυ βόλαμο, σου λέει, 'ς τις άτυχιαίς!

Άν άλλος δέν σ' επλήγωσε, καλά, σου λέει, θα κάνης και μόνος σου να πληγωθής!... Άλλ' όμως μην ξεκάνης εις τόν καλό Θεό να λές «ω, δόξα σοι» με χάρη, όπότεν τό παράπονο με στεναγμούς σέ πάρη.

Κι' έτσι να! σβύν' η μέρα σου κι' η σκοτεινιά σου άρχίζει...

σ' ενύλιζε... 'ς τά βόθη της κανείς παιά δέν σ' έγγίξει ψεύτης, η βλάξ, η βάσανα γαμιμάτων άφορητων, ουτε ρεκλάμαις πολλαπλών ειδών έξοχοτην.

Ω τάφε! Ω παραδείσει! άνάπαυσι από χώμα γι' αυτιά που βαρεθήκανε του όχλου τη βοή! Ω, τί καλός ο θάνατος!... Μά πιδ καλό άκόμα μην ειχε γεννηθή κανείς ποτέ εις τη ζωή!

Μεταφρ. Ι. Καμπούρογλου

